

До

Членовете на научното жури
за защита на дисертационен труд

СТАНОВИЩЕ

от д-р Таня Николова ЙОСИФОВА

доцент по Гражданско и семейно право
в Юридическия факултет на
Университета за национално и световно стопанство

член на научното жури за публична защита на дисертационния труд на

Веселин Димитров ПЕТРОВ

на тема **„Приемане на наследство”**

за присъждане на образователната и научна степен **„доктор”**

по научната специалност „Гражданско и семейно право”

Професионално направление 3.6. “Право”

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Веселин Димитров Петров е докторант на самостоятелна подготовка към Правно-историческия факултет на Югозападния университет “Неофит Рилски” – Благоевград, където работи на длъжност “главен асистент”.

I. Оценка на научните и практически резултати и приноси на представения дисертационен труд

Актуалността на темата е извън всякакво съмнение и се определя от два фактора. На първо място, въпросите на приемането на наследство са перманентно актуални във всички национални правни системи на всеки етап от развитието на общественно-икономическите отношения. На второ място, до този момент в правната ни литература липсва пълно систематизирано, всеобхватно монографично изследване на въпросите на приемането на наследство, каквото се явява настоящия дисертационен труд.

Дисертационният труд е в общ обем от 265 страници, включително списък на използваната литература. Направени са 393 бележки под линия. В структурно отношение изследването включва увод, пет глави и заключение. Съдържанието на главите е развито в параграфи, а на параграфите – в точки. Библиографската справка на труда включва внушителен списък на използваната литература на кирилица и на латиница (общо 190 заглавия). Цитиранията в текста на дисертацията са направени коректно. Авторефератът отразява основните научни и научноприложни приноси на докторанта. Авторът има публикувани три статии по темата на дисертацията в специализирани правни списания. Методите на правно изследване, които използва дисертантът, са нормативен (на анализа, синтеза, индукцията и дедукцията), исторически и сравнителноправен.

В **глава първа** са разгледани общите положения на приемането на наследство, в **глава втора** – правото на наследяване, **глава трета** – изрично приемане на наследство, **глава четвърта** – мълчаливо приемане, **глава пета** – последици от приемането.

Дисертантът е анализирал значителен по обем материал от различни дялове на гражданското право, цитира коректно и показва, че владее материята и е способен да навлиза в научна полемика, като излага и аргументира собствени възгледи. Дисертационният труд се характеризира със задълбоченост и всеобхватност. Изложението е ясно и добре структурирано.

Основните **научни приноси** на докторанта са по-конкретно следните:

Първо, разгледано е в критически аспект приемането на наследство по сега действащата уредба и по отмененото законодателство и начините на обективизирането му;

Второ, изяснено е правното положение на имуществото преди приемането на наследство и правните последици от приемането;

Трето, направен е критичен анализ на съдебната практика и на доктрината във връзка с правоприемството и изричното и мълчаливото приемане;

Четвърто, за първи път в теорията у нас е анализирано обстойно правното положение на държавата при наследяване във връзка с качеството, в което приема наследството – по силата на своята публична власт или като наследник;

Пето, разгледани са системите за придобиване на наследство – система на незабавното придобиване и система на отказа;

Шесто, отграничени са понятията “наследник по закон” и “наследник, призван към наследяване”;

Седмо, интерес представлява въпросът за незаетото наследство и от кой момент наследството е незаето.

В дисертационния труд се правят редица конкретни предложения *de lege ferenda*:

Първо, предложено е преминаване от система на приемане към система на отказа;

Второ, аргументирано е предложение за въвеждане на общо правило, ограничаващо отговорността на наследника до стойността на наследството;

Трето, да се определи по законодателен път в какво качество държавата приема наследството на наследодателя.

II. Критични бележки и препоръки

Към дисертационния труд могат да се отправят и някои критични бележки и препоръки, които не целят да намалят достойнствата на дисертационния труд.

На първо място, може да се препоръча на дисертанта при разглеждане на състава на наследството в Глава Първа, § 4. Наследство да се включат и анализират и други облигационни права от състава на наследството, като например правото на сурогационен иск (чл.134 ЗЗД) и на отменителен иск (чл.135 ЗЗД), които преминават към наследниците в качеството им на правопреемник на страна по облигационно правоотношение.

На второ място, дисертантът би могъл да доразвие въпроса за наследяване на членството в капиталовите търговски дружества (АД и КДА), на който се е спрял на с.68-69 при разглеждане на наследяването на дружествен дял.

III. Заключение

Представено е аналитично изследване, което съдържа редица научни и научно-приложни приноси и предложения за усъвършенстване на законодателството. Дисертационният труд показва, че дисертантът владее отлично материята по гражданско и семейно право и е способен да провежда самостоятелни научни изследвания.

Убедено изразявам положителната си оценка, че представеният за защита пред научно жури дисертационен труд на тема „Приемане на наследство” отговаря на изискванията на чл.6, ал.3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България и на чл.27, ал.2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски” за получаване на образователната и научна степен „доктор”, поради което **предлагам да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” по**

**научната специалност „Гражданско и семейно право”,
Професионално направление 3.6. “Право” на ВЕСЕЛИН ДИМИТРОВ
ПЕТРОВ - докторант в Правно-историческия факултет на
Югозападния университет „Неофит Рилски”.**

София, 15.6.2013 г.

Член на научното жури:

доц. д-р Таня Йосифова